

Niniejsza rozprawa stanowi antropologiczną refleksję nad praktykami związanymi z kubańskim tańcem, w okresie, w którym państwowy socjalizm styka się z neoliberalnym rynkiem kapitalistycznym. Jej głównym celem jest zbadanie nowych podmiotów i wzorców przedsiębiorczości, konsumpcji oraz (re)konceptualizacji pracy i wypoczynku jakie pojawiają się na Kubie. Zaproponowane w pracy pojęcie "pamiątek ucieleśnionych" ma oddać esencjalizowaną, a jednocześnie przedstawianą w sposób fragmentaryczny, dynamikę wyrażaną ruchem oraz wskazać na wartość symboliczną przypisywaną przez turystów doświadczeniom tanecznym. Skupienie uwagi na tańczących ciałach pozwala badać przekształcanie kapitału cielesnego w ekonomiczny w kontekście zglobalizowanego przemysłu turystycznego. Obszarem udostępniającym teren dla refleksji są "szkoły salsy" w Hawanie, będące nowym rodzajem prywatnej działalności skierowanej do turystów zagranicznych, ale funkcjonujące w ramach gospodarki silnie regulowanej przez socjalistyczny rząd Kuby. Praktyki związane z tańcem analizowane są jako część kompleksowych, alternatywnych sieci wymiany ekonomicznej i emocjonalnej, powstającej w przestrzeniach turystycznych. Praktyki cielesne zajmują tym samym kluczową pozycję w interakcjach z turystami, co wpływa na zmianę ich znaczenia i na ich związek z życiem społecznym i kulturalnym. Analiza koncentruje się na konceptualnych przecięciach turystyki i dziedzictwa – pojęcia te omówione są w dwóch pierwszych rozdziałach w szerszym kontekście reform gospodarki kubańskiej i kulturowej polityki tańca. Każdy z pozostałych trzech rozdziałów pokazuje inny aspekt tworzenia 'ucieleśnionych pamiątek' i utowarowienia form kulturowych w obliczu globalnej turystyki: nowe praktyki związane z pracą i nowe konceptualizacje profesjonalizmu, genderowe wymiary tańca jako działalności w sektorze prywatnym, oraz procesy, w których zakorzenione są mobilności taneczne.

Ramy teoretyczne stanowiące podstawę niniejszej rozprawy łączą zagadnienia z zakresu antropologii tańca, antropologii turystyki i krytycznych badań nad dziedzictwem. Sięgałam też do badań nad (nie)mobilnością, rasą i płcią na Karaibach oraz do badań nad przemianami społeczeństw post-socjalistycznych.

Podstawą analizy są materiały zebrane podczas długoterminowych etnograficznych badań terenowych. W latach 2015-2019 przeprowadziłam w Hawanie czternastomiesięczne badania terenowe w sześciu cyklach badawczych. Podstawową metodą była obserwacja uczestnicząca w różnych grupach bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w tworzenie, rozwijanie i rozpowszechnianie dziedzictwa tanecznego. Przeprowadziłam też nieustrukturyzowane i częściowo ustrukturyzowane wywiady z elementami biograficznymi z tancerzami, nauczycielami tańca i właścicielami szkół tańca.